

Kv Sankt Clemens 1

Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459
Lunds stad och kommun, Skåne län
Arkeologisk schaktningsövervakning 2018
Imelda Bakunic Fridén

Titel: Kv Sankt Clemens 1
Författare: Imelda Bakunic Fridén
Kulturmiljörapport: 2021:40

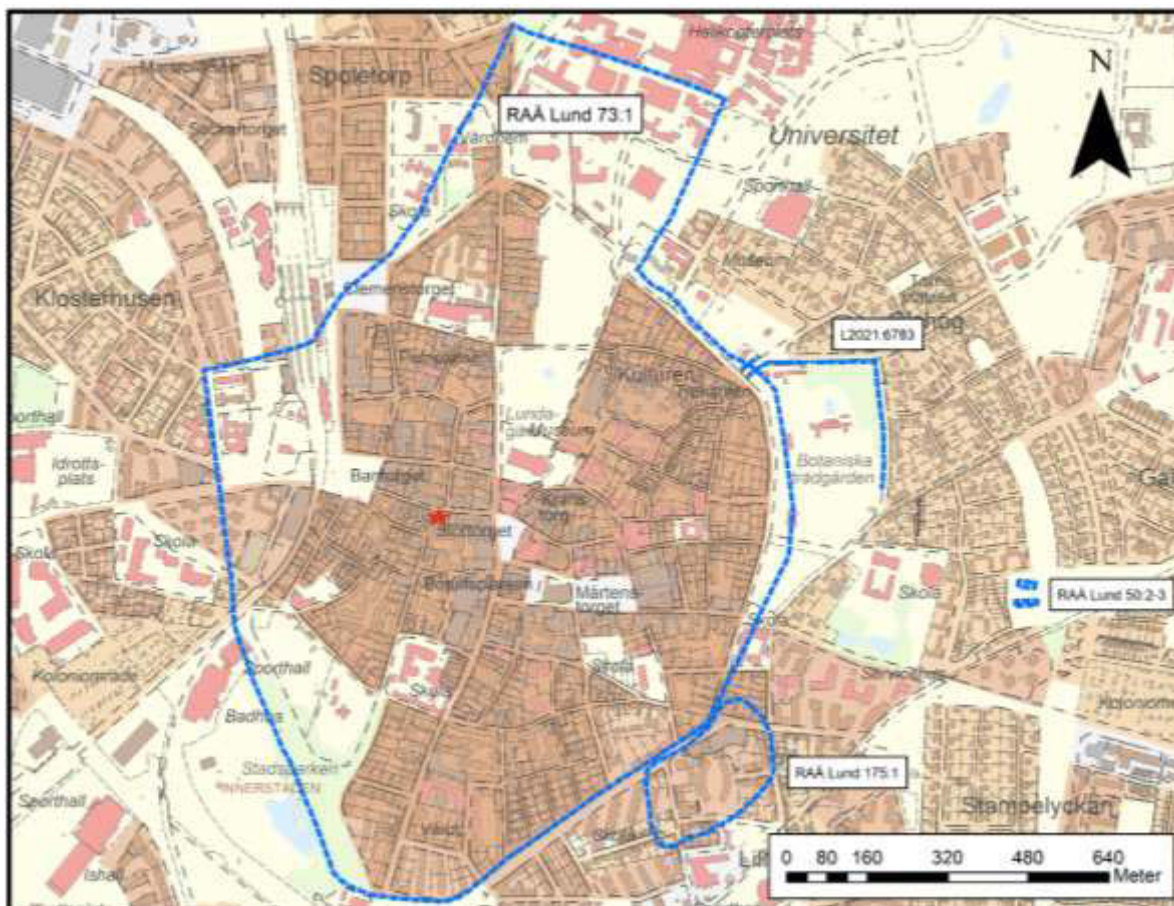
Omslagsbild: Ragnar Blomqvist kvarterskarta över kv Sankt Clemens 1. Kulturens LA-arkiv.
Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	2
Fornlämningsmiljö	2
Tidigare arkeologiska iakttagelser	3
Genomförande och resultat	4
Kulturlagerstatus	5
Förslag på fortsatta åtgärder	5
Administrativa och tekniska uppgifter	6
Referenser	7

Sammanfattning

- Mot bakgrund av att Hantverksföreningen Fastighetsbolag i Lund ville omlägga ett källargolv inom fastigheten Kv Sankt Clemens 1, genomförde Kulturen en arkeologisk schaktningsövervakning/ kontroll år 2018 (Lst. Dnr. 431-18438-2018, Kulturens projekt nr. A_2018_0029).
- Schaktet mätte cirka 4,00×2,55 m och hade ett schaktdjup om 0,40 m under befintlig golvnivå, cirka 1,60 m under befintlig gatunivå.
- Vid markingreppet bedömdes cirka 0,10 m kulturlager ha avlägsnats utan tillstånd. Med tanke på djupet för markingreppet är det sannolikt fråga om medeltida kulturlager.

Figur 1. Lunds stad, fornlämning 73:1 mot bakgrund av fastighetskartan, med platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna. © Lantmäteriet.

Inledning

Mot bakgrund av att Hantverksföreningen Fastighetsbolag i Lund ville omlägga ett källargolv inom fastigheten Kv Sankt Clemens 1, genomförde Kulturen en arkeologisk schaktningsövervakning/ kontroll år 2018 (Lst. Dnr. 431-18438-2018, Kulturens projekt nr. A_2018_0029).

Fornlämningsmiljö

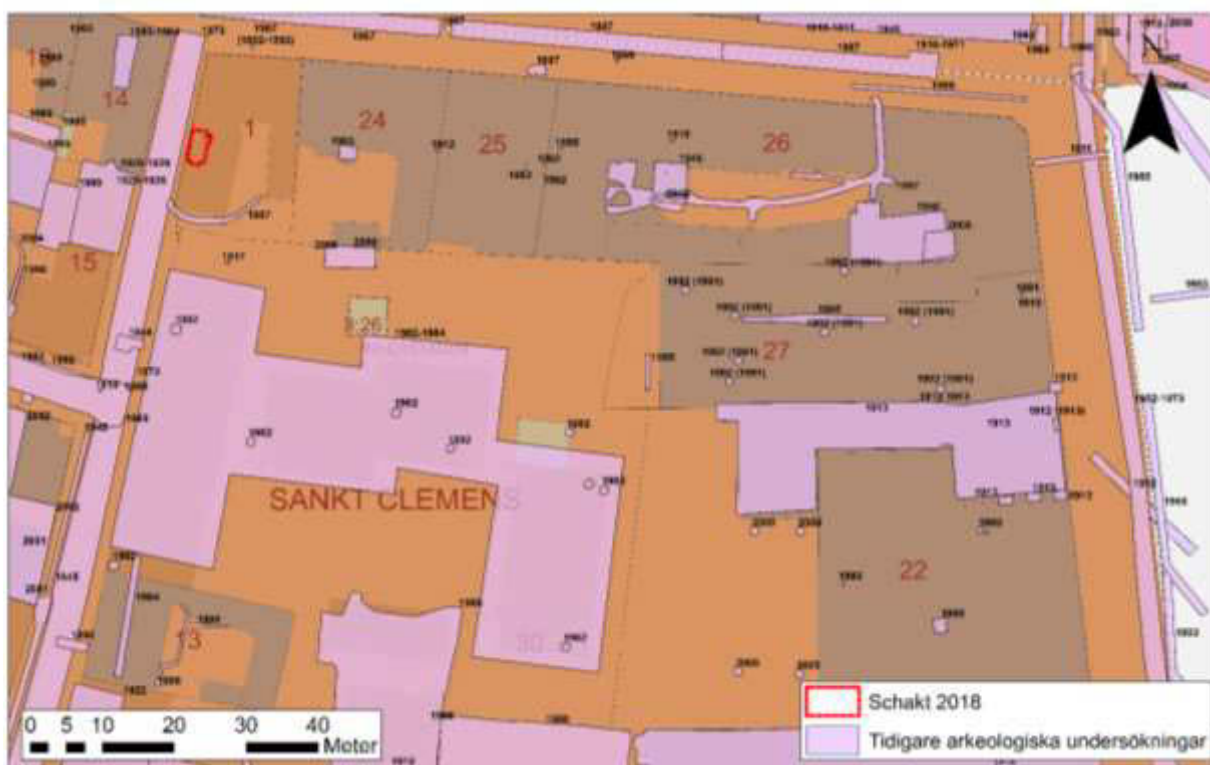
Kv Sankt Clemens är beläget i den centrala delen av Lunds medeltida stadsområde (figur 1). Kvarteret gränsar mot Stortorget i öster, samt avgränsas av de medeltida gatusträckningarna Lilla Fiskaregatan i norr och Grönegatan i väster. Aktuell undersökningsområde inom fastigheten är beläget i kvarterets nordvästra hörn.

Det aktuella undersökningsschaktet är inom tomt nr. 329 enligt Anders Andréns rekonstruktion av tomtindelningen i Lund omkring år 1500 (Andrén 1984:120). Vid 1700-talets slut utgjordes kvarterets västra del av en större tomt samt en grupp av mindre tomter i kvarterets sydvästra hörn (Bevaringskommittén 1981:140). På nuvarande fastighet (nr. 1) står ett tvåvånings gathus uppförd år 1856 och ett gårdshus från år 1880 (Bevaringskommittén 1981:142).

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Flera arkeologiska undersökningar och observationer har gjorts inom kvarteret (figur 2), varpå de äldsta arkeologiska insatserna skedde i början av 1900-talet. Här följer ett urval av de undersökningar och resultat som dokumenterats i de angränsade tomterna, med information hämtad från Kulturens LA-arkiv.

- År 1946 genomfördes en arkeologisk undersökning i kvarterets nordöstra del. Det påträffades bland annat en välbevarad huslämning med datering till medeltid, omkring 1300-tal (Karlsson 2008:1).
- Vid undersökningarna som genomfördes under åren 1974–1975 i kvarterets sydöstra del, påträffades en vikingatida huslämning (Gardelin 2005:2).
- Inom fastigheten har även ett flertal kyrkor påträffats. Under 1982–1984 års undersökningar påträffades en träkyrka, daterad till 900-talets sista hälft, i kvarterets sydvästra del. Denna kom senare att ersättas av en stenkyrka omkring år 1050 (Gardelin 2005:4).
- År 1997 genomfördes en undersökning i samband med nybyggnation i kv Sankt Clemens 4, där det konstaterades goda bevaringsförhållanden för äldre intakta medeltida kulturlager (Johansson Hervén 1997:7).
- År 2008 genomfördes en undersökning i samband med omläggning av ett källargolv i kv Sankt Clemens 26, där det påträffades välbevarade medeltida kulturlager 0,30 m under källarens golvyta (Karlsson 2008:3).
- År 2011 genomfördes ett schakt utan Länsstyrelsens tillstånd i aktuellt område, kv Sankt Clemens 1. Det dokumenterades med fotografi på ingrepp i fornlämning: åverkan gällde den östra och västra fasaden på gården, samt påverkan centralt i gården.

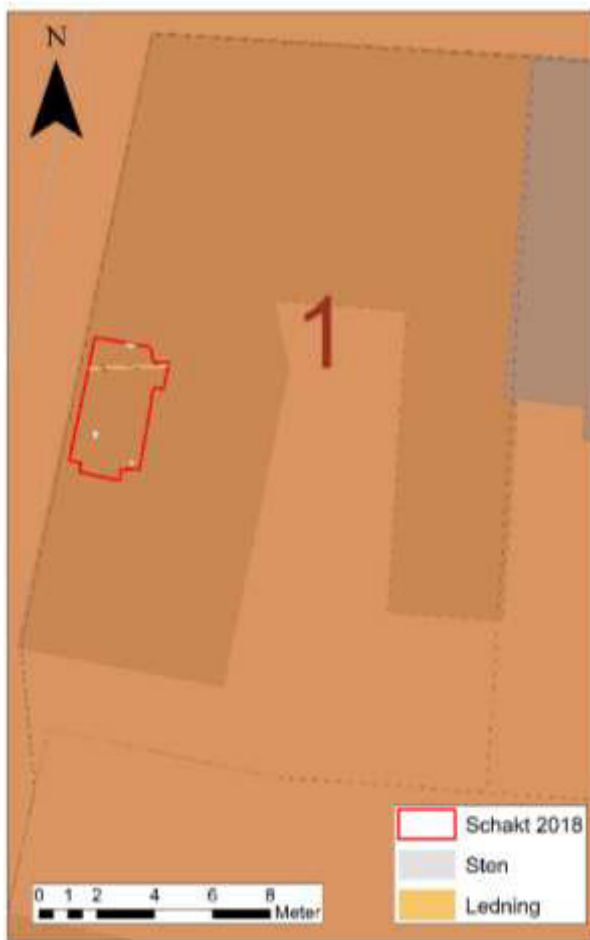
Figur 2. Undersökningsområdet markerad i rött och de tidigare arkeologiska undersökningarna markerat i lila, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet/ Kulturens Stads-GIS.

Genomförande och resultat

I juni år 2018 inkom ett samtal till Kulturen gällande en container innehållandes svart jord och tegel, som stod på Grönegatan. Kulturens personal gick till platsen för en arkeologisk kontroll över området och det uppdagades att i en källare hade det pågått borttagning av ett gjutet golv och närmast därunder liggande kulturlager. Kulturens personal informerade personalen på plats att ingrepp i fornlämning var tillståndspliktigt och lämnade sina kontaktuppgifter, varefter Länsstyrelsen informerades per telefon. Enligt beslut från Länsstyrelsen genomfördes därefter en arkeologisk schaktningsövervakning/kontroll i efterhand.

Schaktet mätte cirka 4,00×2,55 m (figur 3) och hade ett schaktdjup om 0,40 m under befintlig golvnivå, men cirka 1,60 m under befintlig gatunivå. Det kulturlager som hade blottlagts bestod av mörkbrun humös lera med mycket stort organiskt inslag. I ytan fanns inslag av rött och gult tegel. Det gula teglet härrörde från tegelrör. Det fanns även inslag av gödsel och djurben. Vidare dokumenterades ett flertal stenar och en kabelledning.

Vid markingreppet bedömdes cirka 0,10 m kulturlager ha avlägsnats utan tillstånd. Med tanke på djupet för markingreppet är det sannolikt fråga om medeltida kulturlager.

Figur 3. Undersökningsområdet markerat i rött mot bakgrund av fastighetskartan. © Lantmäteriet.

Kulturlagerstatus

I Lund är det vanligt förekommande att fastigheter uppförda före år 1960 fortfarande kan ha intakta äldre kulturlager under byggnaden. Anledningen till detta är att grundläggningen handgrävdes och att kulturlagermaktigheten kan omfatta flera meter.

Förslag på fortsatta åtgärder

Arbetena är avslutade, inga fortsatta åtgärder.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-18438-2018
Fornlämningsnr	RAÄ Lund 73:1
Lämningsnr, fornreg	L1988:5459
Kulturens projektnr	A_2018_0029
Trakt/kvarter/fastighet	Kv Sankt Clemens 1
Socken	Lund
Kommun	Lund
Län	Skåne
Typ av exploatering	Omläggning av källargolv.
Uppdragsgivare	Hantverksföreningens fastighetsbolag i Lund AB
Typ av undersökning	Arkeologisk schaktningsövervakning/kontroll.
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Jan Kockum
Övrig personal	-
Fältarbetstid	2018-06-19
Fälttid, arkeolog, tim	2 h
Fälttid, maskin, tim	-
Yta, m ²	10,2 m ²
Kubik, m ³	4,1 m ³
Schaktmeter, m	-
Fyndmaterial	Inga fynd tillvaratogs.
Ritning, dokumentation	1 st A3 ritfilm: 1 planritning skala 1:20, Digitala inmättningsfiler i Kulturens stads-GIS.
Foto	-
Analys	-
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen Sankt Clemens 1.

Referenser

Andrén, A. 1984. Lund. Tomtindelning, ägostruktur och sockenbildning. Rapport Medeltidsstaden 56. Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer.

Bevaringskommittén. 1981. *Lunds stadskärna*. Bevaringsprogram Clemens och Drottens rotar. Lund.

Gardelin, G. 2005. Kv St Clemens 22, Lund. Arkeologisk förundersökning 2005. *Arkeologiska akvrapporter från Lund, nr. 132*. Kulturen, Lund.

Johansson Hervén, C. 1997. Kv St Clemens 4, Lund. Arkeologisk förundersökning 1997. *Arkeologiska akvrapporter från Lund, nr. 50*. Kulturen, Lund.

Karlsson, M. 2008. Kv St Clemens 26, Lund. Arkeologisk förundersökning 2008. *Arkeologiska akvrapporter från Lund, nr. 316*. Kulturen, Lund.

Kulturens LA-arkiv

2021

- 2021:1 Botanicum 15, Lund. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2016. Aja Guldåker.
- 2021:2 Hustoftagårdens halmtak. Hustofta 3:6. Höganäs kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Henrik Borg.
- 2021:3 Kv Paradis 51, RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2018. Adam Hultberg.
- 2021:4 Hörby kyrka, Hörby socken, Hörby kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2021:5 Sankt Måns 21. /RAÄ Lund 73:1/. Lämningsnr L1988:5459. Lunds stad & kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning samt. schaktningsövervakning 2020. Sofia Lindberg.
- 2021:6 Kv Sankt Thomas 39, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/Lämningsnr L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning, geoteknik 2018. Aja Guldåker.
- 2021:7 Clemenstorget. RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019–2020. Linnea Lidh.
- 2021:8 Kv Myntet 10, Lund. RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Linnea Lidh.
- 2021:9 Kv Domkyrkan 1, Lund Ändring av västportalens trappa på Lunds Domkyrka. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/ Lämningsnr L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2010. Gertie Ericsson.
- 2021:10 Kv Sankt Peter 27, RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Adam Hultberg.
- 2021:11 Lunds Domkyrka, södra korsarmens trappa och fasader. Lunds stad och kommun, Skåne län. Byggnadsarkeologisk undersökning 2020. Adam Hultberg.
- 2021:12 Glemmingebro medborgarhus. Glemminge 137:1. Ystads kommun, Skåne län. Byggnadsminnesutredning 2021. Henrik Borg.
- 2021:13 Kv Tegnér 2 och 7. RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Linnea Lidh.
- 2021:14 Brunnsgratan och Östra Vallgatan. RAÄ Lund 73:1 och 175:1 / L1988:5459 och L1988:5060. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019–2020. Linnea Lidh.
- 2021:15 Kryptan 10. Fornlämning RAÄ Södra Sandby 93:1/Lämningsnr L1988:6337 Södra Sandby bytomt, Södra Sandby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Linda Billström.
- 2021:16 Innerstaden 2:1, Magle Stora Kyrkogata, Stora Tomegatan och Agardhsgatan. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/ L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2021. Imelda Bakunic Fridén.
- 2021:17 Björka by, Kulturhistoriskt underlag. Helsingborgs stad, Skåne län. 2021. Lena Hector och Carita Melchert.
- 2021:18 Flyinge 22:44, Lunds kommun. Antikvarisk medverkan 2021. Carita Melchert.
- 2021:19 Kv Paradis 56. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning och kontroll 2020–2021. Linnea Lidh.
- 2021:20 Kv Ängen 10. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2021. Linnea Lidh.
- 2021:21 Blåherremölla 1:2. Kristianstads kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2021. Carita Melchert.
- 2021:22 Kv Paradis 45. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2021. Linnea Lidh.
- 2021:23 Örnans 1:6. Fornlämning RAÄ Örkened 64:1/L1991:5879. Örnans kulturresevat, Örkeneds socken, Osby kommun, Skåne län. Trädgårdsarkeologisk undersökning 2021. Aja Guldåker.
- 2021:24 Kv Sankt Thomas 39. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2021. Aja Guldåker.
- 2021:25 Kv Svartbröder 1. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Kristoffer Brink.

- 2021:26 Kv Winstrup 9. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Kristoffer Brink.
- 2021:27 Vomb m.fl. RAÄ Vomb 7:1/L1988:7758. Vombs by, Lunds kommun. Arkeologisk schaktningsövervakning 2018–2019. Linda Billström & Imelda Bakunic Fridén
- 2021:28 Flyinge 22:50, Flyinge Kungsgård Personalbostad 12, Flyinge, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2021:29 Bergsjöholm 1:1, Bjersjöholms slott, Ystads kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2021:30 Flyinge 22:40, Flyinge Kungsgård Chefsbostaden, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2021:31 Östarp 1:3, Bakugnen Gamlegård, Sjöbo kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan . Carita Melchert och Lena Hector
- 2021:32 Lund 73:1. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2019. Imelda Bakunic Fridén
- 2021:33 Kv Paradis 37. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Adam Hultberg & Imelda Bakunic Fridén
- 2021:34 Mårtensstorget & Östra Mårtensgatan. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2020. Adam Hultberg & Imelda Bakunic Fridén
- 2021:35 Allhelgona Kyrkogata. RAÄ 73:1/L1988:5459. Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning, 2018-19. Truls Månsson & Sebastian Boström.
- 2021:36 Kv Winstrup 4. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2021. Imelda Bakunic Fridén.
- 2021:37 Lund 73:1, RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2018–2019. Imelda Bakunic Fridén
- 2021:38 Lund 73:1, RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2018–2019. Imelda Bakunic Fridén
- 2021:39 Kv Klockaren 21. Fornlämning Dalby 40:1/ L1988:815. Dalby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2018. Imelda Bakunic Fridén
- 2021:40 Kv Sankt Clemens 1. Fornlämning RAÄ Lund 73:1 /L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2018. Imelda Bakunic Fridén